

Arbetsseminarium om nordiska äldreråd

4-5 oktober 2022 i Stockholm

4-5 oktober 2022

Stockholm/Royal Park Sthlm

Språk: skandinaviska och engelska vid behov

Nordens
välfärdscenter

Program - Arbetsseminarium om nordiska äldreråd

4 oktober

13.15 – 13.30 Inledning

Aila Määttä, Nordens välfärdscenter och Trine Toftgaard Lund, Danske Ældreråd: Om uppdraget och syfte för seminariet

Välkommen till Stockholm: borgarråd för äldre frågor Erik Slottner, Stockholms stad

13.30 – 14.45 Lagstiftning och organisering av äldreråden i nordiska länder: presentationer

Bente Lund Jacobsen: Äldreombud, Norge

Marjut Vuorela: jurist hos Äldreombud, Finland

Trine Toftgaard Lund: direktør, Danske Ældreråd, Danmark

Jórunn Ósk Frímannsdóttir Jensen och Birna Sigurðardóttir: Öldrunarráð Íslands/ The Elderly Council of Iceland, Island

Lena Gustafsson: Pensionärsrådet i Göteborg, Sverige

14.45 – 15.15 Fika

Arbetsseminarium om nordiska äldreråd

4-5 oktober 2022 i Stockholm

4-5 oktober 2022

Stockholm/Royal Park Sthlm

Språk: skandinaviska och engelska vid behov

Nordens
välfärdscenter

Eldreombudet – vaktbikkje og trekkhund

Nordens välfärdscenter
Arbeidsseminar om nordiske eldreråd

Kommuneloven § 5-12

Eldrerådene i Norge

Kommuneloven:

§ 5-12. Eldreråd, råd for personer med funksjonsnedsettelse og ungdomsråd eller annet medvirkningsorgan for ungdom

Kommunestyret og fylkestinget skal selv velge et eldreråd, et råd for personer med funksjonsnedsettelse og et ungdomsråd eller annet medvirkningsorgan for ungdom.

Flertallet av medlemmene i eldrerådet skal på valgtidspunktet ha fylt 60 år.

Ungdomsrådet eller annet medvirkningsorgan for ungdom skal ha en valgperiode på inntil to år. Medlemmene i ungdomsrådet eller annet medvirkningsorgan for ungdom skal på valgtidspunktet ikke ha fylt 19 år.

Rådene eller annet medvirkningsorgan for ungdom er rådgivende organer for kommunen eller fylkeskommunen og har rett til å uttale seg i saker som gjelder henholdsvis eldre, personer med funksjonsnedsettelse og ungdom.

Departementet gir forskrift om oppgaver, organisering og saksbehandling for rådene eller annet medvirkningsorgan for ungdom.

Valgperiode, mandat og støtte fra kommune/region (fylke)

Valgperiode, hvem kan velges og mandat

- Valgperioden for eldrerådet er inntil fire år. Nytt eldreråd skal velges hver høst etter at kommunestyre- og fylkestingsvalget er gjennomført. Kommunestyre- og fylkestingsvalg skal holdes i september hvert fjerde år
- Kommunestyret og fylkestinget velger eldrerådet. Kommune- og fylkestinget beslutter både sammensetningen av rådet og hvor mange medlemmer rådet skal ha
- Eldrerådet bør være bredt sammensatt og bestå av personer med ulikk erfaring og bakgrunn. Kommunestyre og fylkestinget har ansvaret for å sikre bredden i representasjonen

Sekretariats hjelp til eldrerådene

- Omfang og innhold av sekretariats hjelp må være tilstrekkelig for at rådet kan utføre sine oppgaver på en god måte. Omfang av hjelp varierer i henhold til antall saker som behandles
- Rollen som sekretær for rådet er mangfoldig. En skal tilrettelegge for at rådet kan gjøre jobben sin på en god måte. Dette handler om praktisk tilrettelegging og oppfølging av rådet og rådets medlemmer. Rådet kan ha behov for hjelp og bistand i en rekke oppgaver, for eksempel møteinnkalling, utforming av sakslister, bestilling av møterom, føring av møtebok, utsending av rådenes uttalelser og andre oppgaver. I mange tilfeller vil sekretæren være bindeleddet mellom rådet og øvrige deler av kommunen

Sekretariats hjelp til eldrerådene

- Eldrerådet skal gis tilstrekkelig sekretariats hjelp. Oppgavene til sekretæren er imidlertid ikke detaljregulert i kommunelover eller forskriften
- Den enkelte kommune og fylkeskommune må konkret avklare hva som skal være sekretærens rolle og oppgaver.

Økonomi

Økonomisk støtte til eldrerådene

- Møtegodtgjørelse – en skal godtgjøres for sitt arbeid. Kommunestyre eller fylkesting gir en forskrift over godtgjørelsen og fastsetter hva den enkelte har krav på
- Reisegodtgjørelse – medlemmer har krav på skyss-, kost og overnattingsgodtgjørelse for reiser i forbindelse med vervet. Kommunestyre gir en forskrift om godtgjørelsen
- Rett til fri fra jobb – Eldrerådsmedlemmer som er arbeidstakere har rett til fri fra sitt arbeide når det er nødvendig på grunn av møter i rådet

Organisering

Organisering

- Eldrerådene behandler saker i rådsmøter – ikke utenom møtene
- Eldrerådet kan uttale seg om alle saker som gjelder eldre og rådet skal få forelagt alle saker i kommunen eller fylkeskommunen som gjelder eldre
- Rådet kan også ta opp saker på egen hånd
- Mange fylkeseldreråd arrangerer årlige møter for de kommunale eldrerådene i fylket
- Det arrangeres årlig nasjonalt eldrerådsmøte

Organisering

- Leder og nestleder velges av rådet blant medlemmene
- Valget gjennomføres som flertallsvalg – leder og nestleder. Personen som har fått mer enn halvparten av stemmene velges. Hvis ingen får mer enn halvparten – stemmes det på nytt. Valg avgjøres ved loddtrekning hvis to får likt stemmeantall
- Det fins ikke et nasjonalt sekretariat for eldrerådene
- Eldrerådene inviterer ofte personer fra administrasjon for å få orientering om enkelte saker

Takk for oppmerksomheten

Arbetsseminarium om nordiska äldreråd

4-5 oktober 2022 i Stockholm

4-5 oktober 2022

Stockholm/Royal Park Sthlm

Språk: skandinaviska och engelska vid behov

Nordens
välfärdscenter

ÄLDREOMBUDSMAN I FINLAND

Den första äldreombudsmannen i Finland, Päivi Topo började sin tjänst den 15.1.2022

Äldreombudsmannen är självständig och oberoende i sin verksamhet

Äldreombudsmannen har till uppgift är att främja tillgodoseendet av de äldres rättigheter

Vanhusasiavaltuutettu
Äldreombudsmannen

KOMMUNALA ÄLDRERÅD I FINLAND

- Kommunstyrelsen ska inrätta ett äldreråd för att garantera den äldre befolkningens möjligheter att delta och påverka
- Äldrerådet ska ges möjlighet att påverka planering, beredning och uppföljning inom olika kommunala verksamheter i frågor som är av betydelse för den äldre befolkningens välfärd, hälsa, delaktighet, livsmiljö, boende, rörlighet eller möjligheter att klara de dagliga funktionerna eller med tanke på den service som den äldre befolkningen behöver
- Kommunstyrelsen ska sörja för äldrerådets verksamhetsförutsättningar

ÄLDRE RÅD I VÄLFÄRDSOMRÅDENA

- Valfärdsområdesstyrelsen ska inrätta ett äldreråd för valfärdsområdet för att garantera den äldre befolkningens möjligheter att delta och påverka
- Medlemmarna ska väljas bland medlemmarna i äldreråd i de kommuner som hör till valfärdsområdet. Från varje sådant kommunalt äldreråd väljs minst en representant. Till äldreråd kan väljas andra personer.
- Valfärdsområdesstyrelsen ska sörja för äldrerådets verksamhetsförutsättningar
- Äldrerådet ska ges möjlighet att påverka planering, beredning, genomförande och uppföljning inom olika verksamheter i valfärdsområdet i frågor som är eller som äldrerådet bedömer vara av betydelse för de äldre och med hänsyn till de tjänster de behöver
- Äldrerådet ska också tas med när former för delaktighet och hörande utvecklas i valfärdsområdet

Arbetsseminarium om nordiska äldreråd

4-5 oktober 2022 i Stockholm

4-5 oktober 2022

Stockholm/Royal Park Sthlm

Språk: skandinaviska och engelska vid behov

Nordens
välfärdscenter

Lovgivning og organisering af ældreråd i Danmark

Trine Toftgaard Lund

Lovgivning

Lovkrav om ældreråd

- Et ældreråd i alle 98 kommuner
- Formål
 - ✓ Rådgive
 - ✓ Talerør
- Høringsret – alle forslag, der vedrører ældre
- Uafhængigt

Valg til ældrerådet

- Valg hvert 4. år
- 60+ årige
- Medlemmer vælges ved direkte valg
- Mindst 5 medlemmer

Sekretariatsbistand

- Kommunen skal stille lokaler og sekretariatsbistand til rådighed – stor variation

Økonomi

- Kommunen afholder udgifter til ældrerådet – stor variation
- Lovpligtige diæter
- Kommunerne kompenseres via staten (ca. 52 mio. DKK årligt i dag)

Organisering

Arbejdsform

- Typisk 7-11 medlemmer af rådet
- Holder møde 1 gang om måneden
- Faste møder med politikere
- Tæt dialog med embedsmænd på ældrerådsmøder og mellem møderne
- Skriftlige hørings svar
- Borgermøder
- Mere dialog end vagthund

Samarbejde og landsorganisation

- Danske Ældreråd
 - ✓ Landsorganisation for alle 98 ældreråd
 - ✓ Sekretariat med 5 årsværk
 - ✓ Rådgivning, vidensformidling, netværk og interessevaretagelse
- 5 regionsældreråd

Arbetsseminarium om nordiska äldreråd

4-5 oktober 2022 i Stockholm

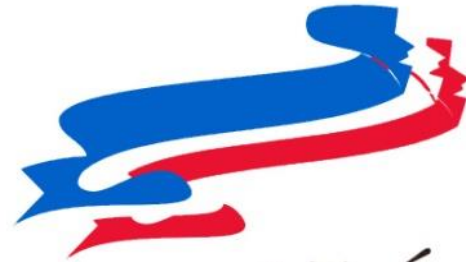
4-5 oktober 2022

Stockholm/Royal Park Sthlm

Språk: skandinaviska och engelska vid behov

Nordens
välfärdscenter

Öldrunarráð Íslands

Icelandic Council of Aging

Jórunn Frímanssdóttir, chairman and Birna Sif Atladóttir board member

Presentation from Iceland

Nordic councils of elders 4-5 October 2022 in Stockholm

Öldrunarráð Íslands

Icelandic Council of Aging

- Founded 21. október 1981
- Members come from the **public-sector, organizations** who work with the elderly and **others** who work on matters of older people.
- 32 members
- Goal is to improve quality of life and status of the elderly in Iceland

Öldrunarráð Íslands

Öldrunarráð Íslands - Icelandic Council of Aging

How we do achieve our goals

- Work on a coordinated policy on issues of elderly and its implementation
- Repercent its parties as appropriate
- Conduct courses and conferences and promote general information and educational activities on elderly issues
- Promote research in aging issues through a special research fund
- Provide assistance to members in planning of projects and implementation
- Award an annual recognition to an individual, organization or association for an outstanding job or project in elderly issues
- Handle relations with foreign parties

Öldrunarráð Íslands

Öldrunarráð Íslands - Icelandic Council of Aging

- General meeting is once a year
- Bord members are 9 and elected for 3 years, chairman is especially elected
- Eligible for elections are those who are nominated to attend the general meeting by members of ÖÍ
- Role of the board is to take care of the council's affairs between general meetings.
- Income is in the form of annual fees from members
- ÖÍ nominates one board member to a committee ordered by the Minister of Health. The committee is consultant to the Ministry of Health as well as serving as a contact between the other ministries, organizations and associations who work on matters of older people.

Öldrunarráð Íslands

Öldungaráð - Councils of Elders

- Lög um málefni aldraðra 125/1999- Law on the affairs of the elderly
- Every municipality is required to have a council of elders where services for the elderly and implementation and development of aging issues are discussed
- 3 members elected from local government, 3 members from senior citizens' association and 1 from the health care center
- Elected for 4 years
- Cost is paid by local authorities

Öldrunarráð Íslands

Öldungaráð - Councils of Elders

- Task is to observe health and social welfare of elders in the community and coordinate services
- Make recommendations to local councils about elderly care
- Strive to ensure that the elderly receive the services they need and to inform them about what is available
- Meetings are held on average once a month

Öldrunarráð Íslands

- How are elected/appointed members trained for the job? And who is responsible for this?
- How do the councils for the elders cooperate with politicians and civil servants in municipalities/regions?
- Is there a national organization/joint secretariat for the councils of the elders?
- How is the cooperation between the councils for the elders?
- How are the councils of elders financed for meetings, activities, travel allowance, "salary", education, etc.?

Öldrunarráð Íslands

4 years action plan and intergration in elderly care

In Iceland, responsibility for services to older people is both in the hand of the state and municipalities. The challenge of recent years has been to increase the number of people living at home and reduce the number of people going to nursing homes.

Öldrunarráð Íslands

4 years action plan and intergration in elderly care

- The Minister of Social affairs and the Minister of Health have appointed a project manager for 4 years whose task is to come up with an action plan for the integration of social and health services. Implement it all over the country at the beginning with pilot projects that can then become a model for the policy that will be implemented after 4 years. Reykjavík is the only municipality that has integrated this home service. We are now looking to continue with the integration by creating more specialized teams for the home care of elderly people and better integrate home care with day care services.

We Can Do It!

THE UNITED STATES

WAR PRODUCTION DEPARTMENT, WASHINGTON

Arbetsseminarium om nordiska äldreråd

4-5 oktober 2022 i Stockholm

4-5 oktober 2022

Stockholm/Royal Park Sthlm

Språk: skandinaviska och engelska vid behov

Nordens
välfärdscenter

**REGLERING OCH
ORGANISERING
PENSIONÄRSRÅD
STOCKHOLM 4 OKTOBER 2022**

LENA GUSTAFSSON
Göteborgs stads pensionärsråd

Reglering

Oreglerat men existerar

- Ingen lag, förordning eller föreskrift om äldreråd men kommunallag: samråd med brukare
- Varje kommun/region avgör själv
- Majoriteten av kommuner/regioner har pensionärsråd
- Väljs oftast av fullmäktige för 4 år
- Representanter från organisationer på orten

Organisering

Stor variation

- Organisation av samråd
- Representation
- Rådets syfte och uppgifter
- Antal möten
- Antal ledamöter
- Arvoden och deras storlek, reseersättning
- Utbildning

15.10-15.40
Kaffepaus

Program - Arbetsseminarium om nordiska äldreråd

4 oktober

15.40 – 16.20 Vilken inflytande har äldreråden på den kommunala och regionala äldrepolitiken i nordiska länder: presentationer

Kirsten Koth: Eldrerådet i Askerkommune/Viken, Norge

Christian Beijar: Äldrerådet i Mariehamn/Åland, Finland

Sara Björg Sigurðardóttir: Äldrerådet i Reykjavik, Island

Bo Forsth: Pensionärsrådet i Östersund, Sverige

Inger Møller Nielsen: Formand for Danske Ældreråd og for Brønderslev ældreråd, Danmark

16.20 – 17.15 Gemensamma diskussioner i arbetsgrupper

Deltagare reflekterar över vad de har hört under presentationerna och lyfter fram några intressanta och inspirerande punkter i en gemensam diskussion.

17.15 – 17.45 Avslutning för dag 1 - Huvudpunkter från gruppdiskussionerna presenteras.

19.00 Gemensam middag på Royal Park Sthlm

Asker
kommune

Eldreråd i Norge

- hindringer og suksesskriterier

Stockholm 4. og 5. oktober, Kirsten Koht, leder eldrerådet i Asker

Forankret i lovverket

- Kommunale eldreråd – i alle kommuner - lovpålagt i Norge siden 1991
- I 2018 ble bestemmelsene om de tre ulike medvirkningsrådene tatt inn i kommuneloven - § 5-12
- Det er utarbeidet egen veileder for fylkeskommunale og kommunale eldreråd:
- [Veileder for eldreråd - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no/no/tema/eldring/veileder-for-eldrerad)

Hva er et eldreråd?

- Rådgivende organ for kommunen. Ingen beslutningsmakt
- Vedtak gjøres i formelle møter
- Skal motta saker tidlig
- Kan også ta opp saker av eget initiativ
- Kan få eget budsjett
- Årsmelding
- Møte- og talerett i folkevalgte organer
- Medlemmene - 60 år på valgtidspunktet (organisasjoner)
- Rådet velger selv leder og nestleder
- «Tilstrekkelig» sekretariatshjelp

Innflytelse på eldrepolitikken kommunalt og regionalt

- Jo mer aktive – jo mer innflytelse
- Følge med og delta på konferanser for å møte folk
- Delta i arbeidsgrupper, lettere i kommunene
- Kontakt/samarbeid med politikere
- Bruk stemmen i media
- Handlingsplaner – er «stemmen» vår med?

Ta egne initiativ

Møt Seniorvertene

21. september
11:00 - 13:00

Asker innbyggertorg,
Kirkeveien 204

For voksne
For senior

Aldersvennlig frivillighet

Frivillige bidrar til mye godt i Asker kommune, men frivilligheten har også en annen side. – Er vi gode nok til å engasjere eldre i frivilligheten? spør leder av Eldrerådet, Kirsten Koht.

TEKST: Aina Skoland FOTO: Vibeke Glosli

– Hvis ikke jeg hadde hatt frivilligheten, noe å gå til, da jeg mistet mannen min, eller da datteren min var alvorlig syk, ville jeg antakelig endt opp som bruker av systemet, slår Kirsten Koht fast. Hun er 78 år, leder av Eldrerådet og brennende engasjert i å skape en aldersvennlig, oppmuntrende og inkluderende frivillighet.

selv om det kanskje er de som trenger det mest. Da trengs konkrete tiltak, sosialt samvær og gode og relevante oppgaver. Selv har Koht satt i gang prosjektet «Seniorverter», i første omgang på Asker innbyggertorg.

– Jeg ønsker at seniorvertene skal bli en lyttepost for besøkende til innbyggertorgene. Noen som kan ta imot, lytte, snakke med folk, men også ha faste oppgaver til faste tider, og rekruttere flere

↑ **SENIORVERTER** er i gang på Asker innbyggertorg. Her ved (f.v.) Kirsten Koht, Ingebjørg Marie Storli, Merethe Eirik Davidsen og Hanne Hafting.

«Eldre i...

**Ordfører Lene Conradi
inviterer til mottakelse
for alle innbyggere
i Asker som
fyller 80 år i 2022**

Du som er født i 1942 ønskes med dette varmt velkommen til jubileumsfeiring på Asker rådhus! Det blir en hyggelig kveld med servering av snitter og kake, og på programmet står underholdning og taler.

Eldrerådets time

Eldrerådet ønsker å møte seniorer i Asker, og bidra til å sikre en bred, åpen og tilgjengelig medvirkning i saker som gjelder eldre.

Kirsten Koht og Trygve Lia kommer til Asker innbyggertorg hver første mandag i måneden kl. 12-13.

Hindringer for å oppnå innflytelse?

- Mangler legitimitet
 - Kommer for sent i gang. Gruppen skal bli kjent
 - Får for lite og for dårlig sekretariatshjelp
 - Kommer for sent inn i sakene
 - Har møter for sjeldent. FOR LITEN TID
 - Manglende rolleforståelse
 - Flest saker som helse/pleie/omsorg
-
- Tar for lite egne initiativ – behandler sakene som blir forelagt
 - Eldre (fra 60 år til 100 år) er på ingen måte en homogen gruppe, med sammenfallende interesser og behov, som det er lett å representere!

Hvordan oppnår vi innflytelse?

- Eldrerådet bemannes med «rette» personer:
 - ✓ Engasjerte, kunnskapsrike, utadvendte og har stort nettverk
 - ✓ Villige til å bruke tid og engasjement for «saken»
 - ✓ Kreative i måten å engasjere og markedsføre eldrerådet
- Kunnskap om politikernes arbeidsform
- Komme inn i sakene til «rett» tid
- Ha god kunnskap til det politiske årshjulet i kommunen
- Uformell kontakt med ordfører og andre sentrale politikere

Kommunen kan ikke løse fremtidens utfordringer alene.

Dette må skje i tett samspill med næringsliv, innbyggere, organisasjoner, frivillighet og andre interessenter

Hvordan fungerer rådene i Norge – undersøkelse i regi av KS i 2022

Rådets sekretær og koordinator

Rådene har større innflytelse på saker de selv tar opp

Ungdomsrådene har større innflytelse enn eldrerådet og rådet for mennesker med funksjonsnedsettelse. De bruker mer tid på egeninitierte saker

Sakene som behandles oppfattes generelt som vanskelige å forstå

6 tips for å lykkes

- God sekretær og koordinator som har tid til å følge opp eldrerådet
- Sekretær må ha kunnskap om hvilke saker som er på dagsorden i kommunestyret og fylket
- Rådenes rolle må informeres om til ansatte i administrasjonen
- Det bør lages kortere og mer lettleste sammendrag av saksdokumenter – ev. få sak presentert av saksbehandler
- Rådsmedlemmene må være engasjerte og speile målgruppen
- Gi opplæring til rådsmedlemmer, bruk tid til å bli kjent

Asker
kommune

Lurer dere på noe? Ta kontakt!

Kirsten Koht, leder Asker eldreråd

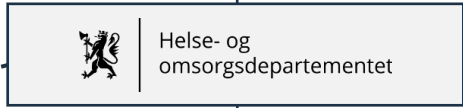
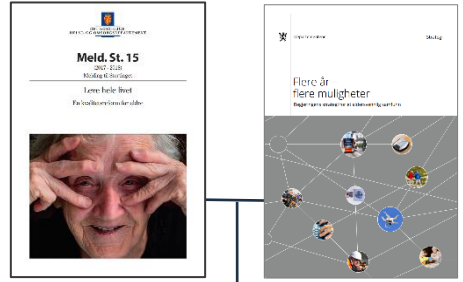
Kirsten.koht@gmail.com

Trine Groven, jurist politisk sekretariat i Asker

Trine.groven@asker.kommune.no

Aldersvennlig Norge

Råd

Leder:
Trude Drevland

- Pensjonistforbundet
- Frivillighet Norge
- KS
- NHO
- Husbanken
- IKT Norge
- Nova-OsloMet

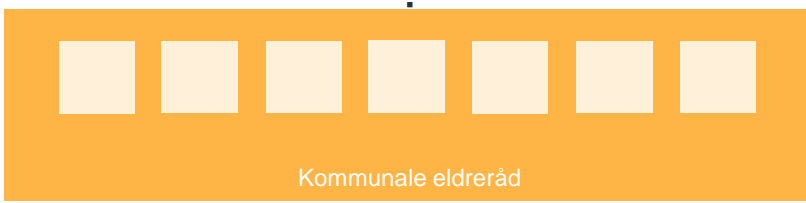
Senter for et aldersvennlig Norge

PROGRAM FOR ET ALDERSVENNLIG NORGE

- Planlegg egen alderdom (kampanje)
- Eldrestyrt planlegging
- Nasjonalt nettverk for kommuner
- Partnerskap på tvers av sektorer
- Seniorressursen

Partnere

- Organisasjoner
- Institusjoner
- Bedrifter
- Utdanning
- Forskning
- Kommuner

Kommunale eldreråd

Meld. St. 15

(2017–2018)

Melding til Stortinget

Leve hele livet

En kvalitetsreform for eldre

Leve hele livet

- i et aldersvennlig Asker
Temaplan 2021 - 2033

Arbetsseminarium om nordiska äldreråd

4-5 oktober 2022 i Stockholm

4-5 oktober 2022

Stockholm/Royal Park Sthlm

Språk: skandinaviska och engelska vid behov

Nordens
välfärdscenter

ARBETSSEMINARIUM OM NORDISKA ÄLDRE RÅD ÅLAND/FINLAND

Vilket inflytande har äldreråden på den kommunala/regionala äldrepolitiken

- Ge utlåtanden på begäran och eget initiativ om aktuella ärenden i kommunen/välfärdsområdet
- Lämna in initiativ, förslag och göra framställningar till förvaltningen, nämnder, Ålands Hälso- och Sjukvård, välfärdsområdet etc.
- Vara uppdaterad på kommunens budget, verksamhetsplan som har betydelse för den äldre befolkningen
- Förtroendefulla kontakter med lokala massmedier

ARBETSSEMINARIUM OM NORDISKA ÄLDRE RÅD ÅLAND/FINLAND

Vilka hinder upplever äldreråden för inflytande i kommunen/regionen

- Ointresserade och oengagerade förtroendevalda
- Avsaknad av beslutsrätt då äldrerådets uppgift är av rådgivande karaktär.

ARBETSSEMINARIUM OM NORDISKA ÄLDRE RÅD ÅLAND/FINLAND

Hur kommunicerar äldreråden med den äldre befolkningen

- Samarbete med pensionärsföreningar/pensionärsorganisationer, tredje sektorn och andra äldreråd
- Arrangera möten och gemensamma träffar med andra råd, exempelvis handikapprådet och tjänstemän
- Anordna seminarier/informationstillfällen med ex. Folkpensionsanstalten, Röda Korset, landskapsregeringen, kommunen, församlingen
- Egen hemsida på nätet som kontinuerligt uppdateras
- Insändare i lokal- och rikspressen och i Svenska pensionärsförbundets egen tidning God Tid.
- Fixa en initiativlåda och ta med den till alla publika tillfällen

ARBETSSEMINARIUM OM NORDISKA ÄLDRE RÅD ÅLAND/FINLAND

Hur balanserar äldre råden mellan rollen som språkrör och vakthund.

- Ta olika initiativ som berör ex. framkomlighet, skatter, patientavgifter, olika utlåtanden
- Aktivera sig i Svenska Finlands folkting vars uppgift är att främja svenskspråkiga befolkningens rättigheter och intressen.
- Insändare

ARBETSSEMINARIUM OM NORDISKA ÄLDRE RÅD ÅLAND/FINLAND

Hur uppnår äldreråden bäst inflytande lokalt/regionalt/nordiska länder/självstyrande områden

- Exempel att uppnå inflytande lokalt och regionalt framgår av ovanstående
- Budkavel
- Nordiska länder/självstyrande områden då tillsammans med pensionärsförbundens riksorganisationer gemensamt driva intressefrågor genom respektive lands/självstyrande områdes nordiska delegation
- Lobba med politiker

Budkaveln

Äldreråden på Åland och Mariehamns Pensionärsförening har gemensamt utarbetat en förteckning på krav i form av en budkavle från pensionärerna till riksdagen, via Svenska Pensionärsförbundet i Finland, Landskapsregeringen på Åland, de åländska kommunerna och Mariehamns stad.

Kraven framgår nedan enligt ansvarsområde.

Riksdagen:

- Likvärdig beskattning för pensionärer och löntagare. Idag betalar alla med arbetspension ca 10% mer i skatt än löntagare med samma inkomst. Det är fråga om en diskriminering som bör avskaffas.
- • Trygga nivån på den pension som under förvärvsarbetet intjänats. Det brutna indexet som infördes från och med 1996 och är till nackdel för alla med arbetspension bör avskaffas.
- • Folk- och garantipensionen bör höjas till en dräglig nivå

Budkaveln

Landskapsregeringen:

- Lägre patientavgifter bör införas och ett lägre högkostnadsskydd
- En äldreombudsmannatjänst bör inrättas
- En äldremottagning bör inrättas av ÅHS i samarbete med KST
- Genom lagstiftning bör ersättningen för närståendevård höjas
- Fler utbildningsplatser för äldreomsorgspersonal bör inrättas.
- Målsättningen bör vara en aktiverande och rehabiliterande arbetsmiljö
- Landskapet hissunderstöd för installerandet av hissar i våningshus bör höjas
- Allmänna pensionärsrabatter bör införas
- Ett digitalt utanförskap för äldre med bl.a. en ökad satsning på IT-kunskap i Medis regi bör eftersträvas. IT-verktygen bör bli enklare och anpassade till de äldres behov. Ett helhetsgrepp på digital service för äldre behöver tas på Åland
- ÅHS bör göra en tydlig skyltning vid busshållplatserna, sjukhusets huvudentré och de övriga entréerna
- Tandvården borde göras tillgänglig för alla pensionärer till en anständig kostnad.
- Tandläkarvagnen bör vid besök i skärgården ha regelbundna ankomsttider så att skärgårdsborna vet när den är på orten.
- Klientavgiftslagen bör eftersträva enhetliga kommunala avgifter
- Svarsmeddelandet vid tidsbokningen på ÅHS borde tydliggöras så att telefonsvararen istället för att säga "vi ringer upp dej klockan fem i halv tre" säger "fjorton tjugofem"

Budkaveln

Kommunen/Staden

- Staden bör avsätta tomter för pensionärsboende exempelvis vid Östra utfarten
- Ökad satsning och fler platser inom boendeservicen effektiviserat serviceboende och institutionsvård
- Ökad satsning på närståendevård
- Allmänna pensionärsrabatter
- Bättre framkomlighet i offentliga miljöer, i trafiken, offentliga inrättningar och butiker, undvik onödig stenläggning.
- Inför nyttjande av servicesedlar
- Hemmaboende pensionärer borde få kontinuerlig kontakt med äldreomsorgen för att förhindra social isolering
- Alla som har fyllt 80 år och bor hemma borde få gratis trygghetslarm
- Friskvårdkuponger till pensionärer på samma sätt som i arbetslivet
- Bidrag för städning för att pensionärer ska kunna bo hemma
- Utveckla en form av Fixarmatte som kan bistå äldre där hjälp behövs.
- Enhetliga klientavgifter i staden och kommunerna
- Pensionärspris för snöplogning
- Klientmedverkan vid valet service och vårdform såsom L on klientens ställning och rättigheter förutsätter

Ordna en anpassad färdtjänst med tidtabell för att åstadkomma ett samåkande

Arbetsseminarium om nordiska äldreråd

4-5 oktober 2022 i Stockholm

4-5 oktober 2022

Stockholm/Royal Park Sthlm

Språk: skandinaviska och engelska vid behov

Nordens
välfärdscenter

What impact the has the Council of Elderly in City of Reykjavík and state level politics?

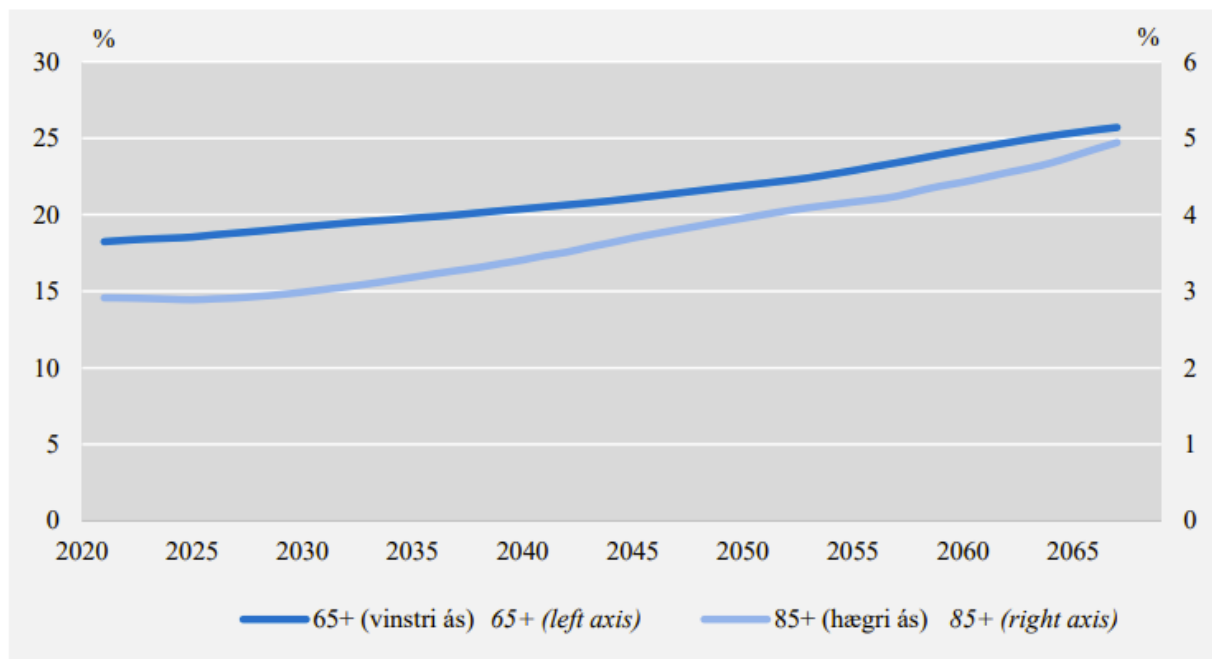
Sara Björg Sigurðardóttir, chairman of the Elderly Council

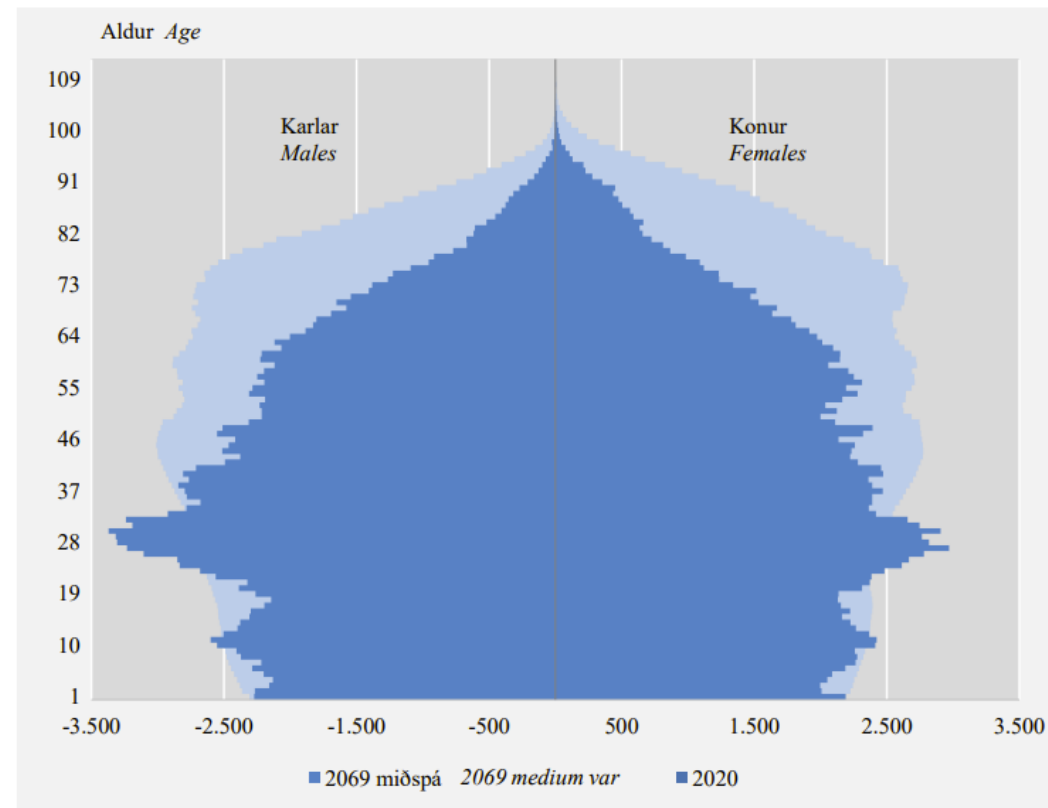
Population age pyramids 2020 and 2069

Figure 10. Proportion of people over 65 years and over 85 years 2020–2069, medium variant

Statistic info: National Statistical Institute of Iceland

Figure 7. Population age pyramids 2020 and 2069, medium variant

The Council obligations

Reykjavík has a legal obligation to have a consultation committee regarding services for senior citizens.

Is an *Advisory Council* regarding the services for senior citizens in Reykjavík.

The council consists of *nine* members;

- Three members elected by City Council
- Six members are appointed by three non - governmental (NGO'S)
- The Health Care centers of the Capital area appoints one member
- A representative from Reykjavík City Welfare Department, without voting rights.

- The Council of Elders advises the City Council, committees and other councils of the City of Reykjavík on issues and interests of citizens aged 67 and older.
- The Council promotes all forms of information provision and collaboration between the City of Reykjavík and the group's interest organizations.
- It formulates policy and writes reviews on strategic planning in other related subjects in the City of Reykjavík.
- Makes proposals to the City Council that concern its scope of strategic work.
- Chairman of the council participates in workgroups related to the issues of the elderly.

Threads of impact

01

Political impact

Three elected candidates, the Charmain is politically chosen and the council of elderly responds to the City council.

02

Impact from the Community of the elderly

Strong and valuable threads from interest-groups of the community of the elderly.

03

Impact from a dynamic Council

Advises the City Council, other Councils and committees in the City of Reykjavik on issues and interests of citizens aged 67 and older.

04

Impact with Bridge of knowledge

Representative from the city department welfare and from the Health Care centers in Reykjavik - important bridges into the City department of welfare and to the Ministry of Health.

Arbetsseminarium om nordiska äldreråd

4-5 oktober 2022 i Stockholm

4-5 oktober 2022

Stockholm/Royal Park Sthlm

Språk: skandinaviska och engelska vid behov

Nordens
välfärdscenter

Ældrerådernes indflydelse i Danmark

Inger Møller Nielsen

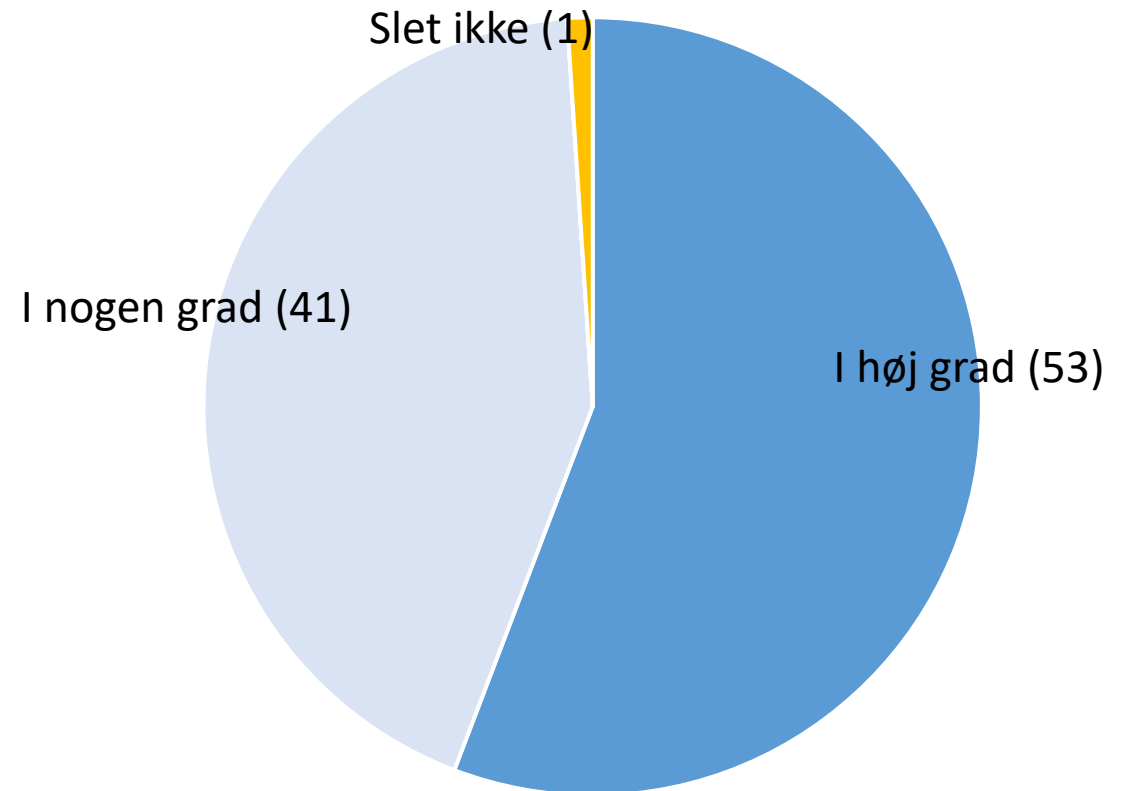
Hvad bestemmer, om ældrerådet har indflydelse?

- Dialog og samarbejde er indgangen til indflydelse
 - Politikere
 - Embedsmænd
- Indflydelse varierer
 - Kende sin rolle
 - Forventningsafstemning i forhold til kommunen
 - Betydningen af at tale med én stemme
 - Forstå de kommunale rammebetingelse
 - Tage egne sager op
 - Tæt kontakt med borgerne
 - Konstruktiv tone – gerne med kant

Undersøgelse af samarbejde

Hvordan er samarbejdet med kommunalbestyrelsen?	
Meget godt	39
Godt	43
Rimeligt	12
Dårligt	1
Meget dårligt	0
I alt	95

Bliver ældrerådet hørt i relevante sager?

Ældrerådet skal definere egne mærkesager

- Temadrøftelser i ældrerådet
- Inviter til dialog med borgere
- Politiske møder med udvalg
- Vedholdenhed

Dialog med borgerne

BRØNDERSLEV KOMMUNE

Ældrerådet vil gerne møde borgerne

Derfor har vi besluttet at arrangere træffetid på to af kommunens biblioteker, hvor det er muligt at:

1. Stille spørgsmål til Ældrerådet
2. Søge råd og vejledning
3. Få en generel snak om ældrepleje

Træffetiden finder sted:

3. marts 2020 kl. 14 – 16 på Brønderslev Bibliotek, samt
16. marts 2020 kl. 14 – 16 på Grønninglund Bibliotek.

TDC 10.19 82 %

BRØNDERSLEV AVIS
- helt tæt på

Kom til dialogmøde om seniorboliger

Plakater fra Nordjylland perallerup.com

Deltag i en spændende eftermiddag, hvor vi sammen drøfter muligheden for at etablere seniorboliger i Brønderslev Kommune

Arbetsseminarium om nordiska äldreråd

4-5 oktober 2022 i Stockholm

4-5 oktober 2022

Stockholm/Royal Park Sthlm

Språk: skandinaviska och engelska vid behov

Nordens
välfärdscenter

16.20 – 17.15

Gemensamma diskussioner i arbetsgrupper

Deltagare reflekterar över vad de har hört under presentationerna och lyfter fram några intressanta och inspirerande punkter i en gemensam diskussion.

Grupperna sammanfattar och dokumenterar de viktigaste punkterna.

En person per grupp väljs för dokumentation och redovisning.

Frågor i gruppdiskussioner:

- Vad har inspirerat dig mest i under presentationerna?
- Vad förvånade dig mest med det du hörde?
- Vad skulle du vilja lära dig mer om?

English:

- What inspired you the most during the presentations?
- What surprised you most about what you heard?
- What would you like to learn more about

16.20 – 17.15

Gemensamma diskussioner i arbetsgrupper

Gruppindelning:

Grupp 1

Diskussionsledare: Marianne Lundsgaard
Dokumentation:

1. Bente Lund Jacobsen/NO
2. Karstein Kristiansen/NO
3. Berit Brørby/NO
4. Marjut Vuorela/FI
5. Irmeli Mandell/FI
6. Jórunn Ósk Frimannsdóttir Jensen/IS
7. Bo. O Forst/SV
8. Catharina Hedin/SV
9. Inger Møller Nielsen/DK
10. Jens Ole Andersen/DK
11. Margreta í Buð/Färöarna

Grupp 2

Diskussionsledare: Pia Nevala Westman
Dokumentation:

1. Jan Davidsen/Norden
2. Kirsten Koth/NO
3. Anne Lise Hessen Følsvik/NO
4. Wenche Halsen/NO
5. Taina Törmä/FI
6. Birna Sif Atladóttir/IS
7. Lena Gustafsson/SV
8. Rurik Löfmark/SV
9. Gitte Blume/DK
10. Trine Toftgaard Lund/DK
11. Gertrud Hansen/DK

Grupp 3

Diskussionsledare: Kai Koivumäki
Dokumentation:

1. Sturla Bjerkaker/NO
2. Trine Groven/NO
3. Christian Beijar/SV
4. Astrid Kågedal/SV
5. Esa Tuuri/SV
6. Sara Björg Sigurðardóttir/IS
7. Ulla-Maija Vierimaa/FI
8. Rita Stokholm Vinding/DK
9. Finn Kamper Jørgensen/DK
10. Inga Egede/Grönland

Skicka sammanfattning av gruppdiskussioner till: aila.maatta@nordicwelfare.org

17.20 – 17.45 Avslutning för dag 1

Huvudpunkter från gruppdiskussionerna presenteras

- Vad har inspirerat dig mest i under presentationerna?
- Vad förvånade dig mest med det du hörde?
- Vad skulle du vilja lära dig mer om?

